

लेंडी प्रकल्पांतर्गत (महाराष्ट्र व तेलंगणा या राज्यांचा संयुक्त प्रकल्प) मौ.मुक्रमाबाद व इतर ११ गावातील बाधित प्रकल्पग्रस्तांच्या वाढीव कुटुंबांना पुनर्वसन अनुदान देण्याबाबत..

महाराष्ट्र शासन,
जलसंपदा विभाग,
शासन निर्णय क्र.संकीर्ण-२०१८/१२८४/प्र.क्र.५८४/मोप्र-२
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक :- ०६ फेब्रुवारी, २०२४.

- संदर्भ :-** १) गोदावरी मराठवाडा पाटबंधारे विकास महामंडळ, औरंगाबाद यांचे जा.क्र.गोमपाविम/तां.३/नांपामं/लेंडी प्रकल्प/स्वेच्छा पुनर्वसन/ २७९९, दि.२३.३.२०२३ चा प्रस्ताव.
- २) जिल्हाधिकारी, नांदेड यांचे क्र.२०२३/उपजिपु/प्र.पु/टे-२/सिआर-०१, दि.२१.३.२०२१ चे पत्र.
- ३) महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांचे पत्र क्र..बैठक-२०२०/प्र.क्र.४०/१९, दि.२७ जानेवारी, २०२२ अन्वये निर्गमित करण्यात आलेले महाराष्ट्र राज्य पुनर्वसन प्राधिकरण तथा राज्य पुनर्वसन पुनर्स्थापना संनियंत्रण समितीच्या दि.१३.७.२०२१ च्या बैठकीचे सुधारित इतिवृत्त.

प्रस्तावना :- लेंडी प्रधान प्रकल्प हा महाराष्ट्र व तेलंगणा राज्यामधील संयुक्त प्रकल्प असून सन १९८६ मध्ये सुरू करण्यात आला आहे. सद्यःस्थितीत धरणाचे काम ८०% पूर्ण झाले असून घळभरणीचे काम शिल्लक आहे. या प्रकल्पाच्या संयुक्त कालव्याची कामे जवळपास पूर्ण झाली असून महाराष्ट्राच्या हद्दीतील उर्वरीत कालव्याचे काम प्रगतीत आहे. सदर प्रकल्पाच्या धरणाचे काम सन २०११ पासून प्रकल्पग्रस्तांच्या पुनर्वसनविषयक मागण्यांच्या पूर्ततेअभावी बंद आहे. या प्रकल्पाच्या बुडीत क्षेत्रात १२ गावांचा समावेश होतो.

महाराष्ट्र राज्य पुनर्वसन प्राधिकरण तथा राज्य पुनर्वसन व पुनर्स्थापना संनियंत्रण समितीच्या दिनांक १३.०७.२०२१ रोजी झालेल्या बैठकीच्या, संदर्भाकित क्र.३ येथील महसूल व वन विभागाच्या पत्रान्वये प्राप्त इतिवृत्तातील निर्णयानुसार, जिल्हाधिकारी, नांदेड यांच्या समितीने दि.२१.३.२०२३ च्या बैठकीत वाढीव कुटुंबांची संख्या निश्चित केली आहे. सदर वाढीव कुटुंबांना पुनर्वसन अनुदान देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्यानुषंगाने खालीलप्रमाणे निर्णय घेण्यात येत आहे.

शासन निर्णय :-

लॅंडी प्रकल्प हा आंतरराज्यीय प्रकल्प असल्याने त्यास महाराष्ट्र प्रकल्पबाधित व्यक्तींचे पुनर्वसन अधिनियम लागू नाहीत. तसेच महाराष्ट्र प्रकल्पबाधित व्यक्तींचे पुनर्वसन अधिनियम १९९९ मध्ये स्वेच्छा पुनर्वसनाबाबत कोणतीही तरतूद नाही. सदर प्रकल्प आंतरराज्य प्रकल्प असल्याने त्यातील प्रकल्पग्रस्तांस किमान महाराष्ट्र प्रकल्प बाधित व्यक्तींचे पुनर्वसन अधिनियमानुसार देय सुविधा उपलब्ध करून देणे आवश्यक आहे. सद्यःस्थितीत राज्यात भूमीसंपादन, पुनर्वसन व पुनर्स्थापना करतांना वाजवी भरपाई मिळण्याचा व पारदर्शकतेचा हक्क अधिनियम २०१३ लागू करण्यात आला असून त्यातील नियम क्र.१०८ नुसार स्वेच्छा पुनर्वसनाबाबत तरतूद करण्यात आली आहे.

२. लॅंडी प्रकल्पामुळे बाधित मौजे मुक्रमाबाद, ता. मुखेड, जि नांदेड येथील प्रकल्पग्रस्तांच्या स्वेच्छा पुनर्वसन अनुदानाच्या अनुषंगाने महाराष्ट्र राज्य पुनर्वसन प्राधिकरण तथा राज्य पुनर्वसन व पुनर्स्थापना संनियंत्रण समितीच्या दिनांक १३.०७.२०२१ रोजी झालेल्या बैठकीत प्रकल्पामुळे बाधित होणाऱ्या सर्व १२ गावातील वाढीव कुटुंबांना पुनर्वसन अनुदान देण्याचा निर्णय खालील अटींच्या अधीनतेने घेण्यात आलेला आहे :-

(अ) प्रकल्पाला झालेला दीर्घ विलंब विचारात घेता वाढीव कुटुंबांच्या पुनर्वसनाच्या प्रस्तावास विशेष बाब म्हणून मान्यता देण्यात येत असून वाढीव कुटुंब विचारात घेताना वाढीव कुटुंबाचा प्रमुख हा मुळ बाधित कुटुंबातील सदस्य असावा, तो सज्जान असावा व त्याचे लग्न झालेले असावे.

(ब) सदर वाढीव कुटुंबांची नावे जिल्हाधिकारी यांच्या समितीने निश्चित करावी. वाढीव कुटुंबाला स्वेच्छा पुनर्वसन अनुदान देण्याच्या निर्णयाबाबतचा शासन निर्णय ज्या तारखेला निर्गमित होईल त्या तारखेपर्यंतची पात्र वाढीव कुटुंबे विचारात घ्यावीत.

३. लॅंडी प्रकल्पांतर्गत वाढीव पात्र कुटुंबांना पुनर्वसन अनुदान देण्याबाबतचा मौजे मुक्रमाबाद व इतर ११ गावठाणांचा तपशील खालीलप्रमाणे आहे:-

अ.क्र.	गावाचे नाव	पुनर्वसन अनुदानास पात्र वाढीव कुटुंबांची संख्या	प्रति कुटुंब रुपये ३.६९ लक्ष याप्रमाणे आवश्यक निधी (रुपये लाखात)
१	२	३	४
१	भिंंगोली	११२	४१३.२८

२	कोळूनर	१२९	४७६.०१
३	भेंडेगांव (खु.)	२३७	८७४.५३
४	भेंडेगाव (बु.)	७२	२६५.६८
५	रावणगाव	५६७	२०९२.२३
६	भाटापुर (प.मु.)	४४	१६२.३६
७	इटग्याळ (प.मु.)	३६३	१३३९.४७
८	वळंकी	२३५	८६७.१५
९	मारजवाडी	२५७	९४८.३३
१०	भासवाडी	२७९	१०२९.५१
११	हसनाळ (प.मु.)	२६७	९८५.२३
१२	मुक्रमाबाद	९६८	३५७१.९२
	एकूण	३५३०	१३०२५.७०

उपरोक्त कोष्टकातील रकाना क्र.३ मध्ये दर्शविलेल्या पात्र कुटुंबांना रकाना क्र.४ मध्ये दर्शविल्यानुसार प्रति कुटुंब रु.३.६९ लक्ष इतकी रक्कम स्वेच्छा पुनर्वसन अनुदान अदा करण्यास खालील अटीच्या अधीन राहून एक विशेष बाब म्हणून यान्वये मान्यता देण्यात येत आहे.

अ) वाढीव कुटुंब विचारात घेताना वाढीव कुटुंबाचा प्रमुख हा मुळ बाधित कुटुंबातील सदस्य असावा, तो सज्जान असावा व त्याचे लग्न झालेले असावे.

आ) वाढीव कुटुंबाला स्वेच्छा पुनर्वसन अनुदान अदा करतांना या शासन निर्णयाच्या तारखेपर्यंतचीच पात्र वाढीव कुटुंबे विचारात घ्यावीत.

इ) या शासन निर्णयाच्या दिनांकानंतरची वाढीव कुटुंबे या स्वेच्छा पुनर्वसन अनुदानास पात्र ठरणार नाहीत.

ई) लॅंडी प्रकल्पांतर्गत बाधित प्रकल्पग्रस्तांच्या वाढीव कुटुंबांना लागू करण्यात आलेले स्वेच्छा पुनर्वसन अनुदान हे इतर कोणत्याही प्रकल्पासाठी पुर्वोदाहरण म्हणून लागू राहणार नाही.

४. सदर शासन निर्णय, महाराष्ट्र राज्य पुनर्वसन प्राधिकरण तथा राज्यपुनर्वसन व पुनर्स्थापना संनियंत्रण समितीच्या दि.१३.७.२०२१ रोजीच्या बैठकीतील निर्णयास तसेच महसूल व वन विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.८/अनौसं/र-३, दि.१.०२.२०२१ अन्वये प्राप्त सहमतीनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२४०२०६१७२७१०६३२७ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(प्रविण कोल्हे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) मा. राज्यपाल, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
- २) मा. मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई.
- ३) मा. उपमुख्यमंत्री (वित्त/ जलसंपदा), महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई.
- ४) सर्व मा. मंत्री/ मा. राज्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई.
- ५) मा. विरोधी पक्षनेते, विधानसभा/विधानपरिषद, विधानमंडळ, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई
- ६) मा. अध्यक्ष (मा. मंत्री मदत व पुनर्वसन) महाराष्ट्र राज्य पुनर्वसन प्रधिकरण, मुंबई
- ७) अपर मुख्य सचिव, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
- ८) अपर मुख्य सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
- ९) प्रधान सचिव, (आपत्ती व्यवस्थापन, मदत व पुनर्वसन) महसुल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १०) महालेखापाल, महाराष्ट्र राज्य (लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई/नागपूर.
- ११) महालेखापाल, महाराष्ट्र राज्य (लेखा परिक्षा), मुंबई/नागपूर.
- १२) कार्यकारी संचालक, गोदावरी मराठवाडा पाटबंधारे विकास महामंडळ, छत्रपती संभाजीनगर
- १३) मुख्य अभियंता, जलसंपदा विभाग, छत्रपती संभाजीनगर,
- १४) आंतर वित्त सल्लागार व उप सचिव, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
- १५) विभागीय आयुक्त, छत्रपती संभाजीनगर
- १६) जिल्हाधिकारी, नांदेड
- १७) अधीक्षक अभियंता, नांदेड पाटबंधारे मंडळ, नांदेड
- १८) उप सचिव (निवसं), जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
- १९) अर्थ शाखा १ व २, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
- २०) निवड नस्ती- मोप्र-२ .